

Kopja Informali ta' Sentenza

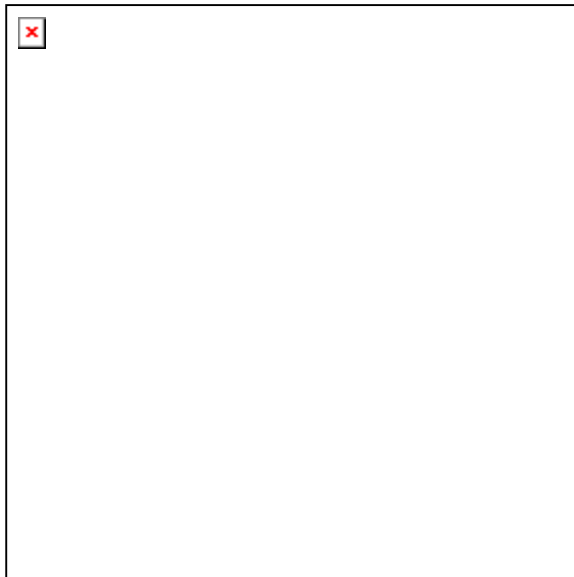
MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-8 ta' Jannar, 2004

Ċitazzjoni Numru. 2589/1998/1

**PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
Imħallef
Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.**

Seduta ta' nhar il-Ħamis 8 ta' Jannar 2004

Numru 4

Ċitazzjoni 2589/1998

John u Rita miżżewġin Ciappara

Versus

**Edward Bartoli; u b'dikriet tal-31 ta' Mejju 2002,
stante l-mewt ta' Edward Bartoli, l-Avukat Dr Chris
Cilia u l-Prokuratur Legali Mario Mifsud Bonnici ġew
nominati kuraturi sabiex jirrappreżentaw il-wirt battâl
tal-mejjet Edward Bartoli**

F'din il-kawża l-atturi qegħdin ifittxu l-ħlas ta' kera. L-ċitazzjoni tgħid illi l-attur kien jikri lill-konvenut tliet garaxxijiet jisimhom *St Rita, San Ġwann, u Sagra Famiglia* fi Triq Santa Katerina, Ħal Qormi, bil-kera ta' mija u ħamsa u erbgħin lira (Lm145) fix-xahar. Il-konvenut waqa' lura fil-ħlas tal-kera u ma ħallasx aktar wara Diċembru ta' l-1991. Għalhekk saret kawża fil-Bord li jirregola l-Kera għall-iżgumbrament tal-konvenut, u l-bord b'sentenza mogħtija fit-30 ta' Novembru 1995 ordna l-iżgumbrament tal-konvenut fi żmien xahrejn minn dakinhar. Il-konvenut appella, iżda l-Qorti ta' l-Appell fit-30 t'Ottubru 1997 ċaħdet l-appell. Il-konvenut talab ritrattazzjoni iżda l-Qorti ta' l-Appell b'sentenza tas-26 ta' Novembru 1998 ċaħditlu t-talba.

L-atturi ilhom ma jirċievu kumpens għall-okkupazzjoni illegali ta' ħwejjigħom mill-1 ta' Jannar 1992. B'kera ta' mija u ħamsa u erbgħin lira (Lm145) fix-xahar, għandhom jieħdu t-nax-il elf u ħamsa u tletin lira (Lm12,035). Ma' dawn trid iżżid l-imgħax bit-tmienja fil-mija (8%) fis-sena, maħdum kull xahar, li, sa dakinhar meta nfetħet din il-kawża, tela' għal tliet elef mitejn u disgħa u tmenin lira u sebgha u ħamsin ċenteżmu (Lm3,289.57).

L-atturi għalhekk talbu illi l-qorti:

1. tgħid illi l-konvenut għandu jħallashom il-kera mill-1 ta' Jannar 1992 tat-tliet garaxxijiet fuq imsemmija;

2. tillikwida s-somma li għandhom jieħdu l-atturi, bl-imghax mill-1 ta' Jannar 1992; u

3. tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-atturi s-somma hekk likwidata, flimkien ma' l-ispejjeż u l-imghaxijiet.

Il-konvenut ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. it-talba ta' l-atturi waqgħet bi preskrizzjoni "ai termini tal-liġi"; b'nota tad-9 ta' Novembru 1999¹ fisser li l-preskrizzjoni hija dik taħt l-art. 2153 tal-Kodiċi Ċivili;

2. fil-kawża għall-iżgumbrament quddiem il-Bord li jirregola l-Kera (rikors nru 83B/1992 fl-ismijiet **John Ciappara versus Edward Bartoli**) l-atturi ma irriservawx id-dritt li jfittxu għall-kera, u għalhekk irrinunzjaw id-dritt tagħhom għall-kera; u

3. ma għandux jithallas imghax għax ma saritx talba għalhekk b'att ġudizzjarju.

Il-konvenut miet waqt li kienet miexja l-kawża, li għalhekk tkomplet kontra l-wirt tiegħu.

Ma hux kontestat illi l-konvenut ma ħallasx kera għall-iskadenzi ta' wara l-1 ta' Jannar 1992, u għalhekk il-kera għad irid jithallas. Il-konvenut ressaq eċċezzjoni ta' preskrizzjoni taħt l-art. 2153 tal-Kodiċi Ċivili, iżda din l-eċċezzjoni ma tgħoddx għall-każ għax it-talba ta' l-attur ma hix għall-ħlas ta' "ħsarat mhux ikkaġunati b'reat", iżda għall-ħlas tal-kera, għax il-kiri ma ntemmx qabel ma saret finali s-sentenza li tat lill-atturi s-setgħa, taħt il-Kap. 69 tal-Liġijiet, li ma jgedduhx.

L-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni hija għalhekk miċħuda.

Lanqas ma tista' tintlaqa' l-eċċezzjoni li l-atturi irrinunzjaw għad-drittijiet tagħhom. Ma kien hemm għalfejn issir ebda riserva espressa, billi r-rinunzja għad-drittijiet ma hix prezunta. It-tieni eċċezzjoni, li l-qorti tqisha bħala waħda għal kollox frivola, hija għalhekk miċħuda wkoll.

L-atturi, iżda, ma jistgħux jitolbu mgħaxijiet ħlief minn dakinhar meta ipprezentaw iċ-ċitazzjoni li biha fetħu l-kawża tallum, billi ma ressqux prova la illi għamlu sejħa qabel dakinhar għall-ħlas b'att ġudizzjarju, u lanqas illi d-dejn kien wieħed kummerċjali li għalhekk fuqu jgħaddu mgħaxijiet *ipso iure*.

It-tielet eċċezzjoni għalhekk għandha tintlaqa'.

¹ Fol. 16.

Kopja Informali ta' Sentenza

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti, wara li tiċhad l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni u tiċhad ukoll l-eċċezzjoni dwar rinunzja ta' drittijiet, iżda tilqa' l-eċċezzjoni dwar imgħaxijiet, tgħid illi l-konvenut għandu jagħti lill-atturi tnax-il elf u ħamsa u tletin lira (Lm12,035) bħala kera mill-1 ta' Jannar 1992, u għalhekk tikkundanna lill-wirt tal-konvenut iħallas lill-atturi tnax-il elf u ħamsa u tletin lira (Lm12,035) flimkien ma' l-imgħaxijiet legali mill-10 ta' Diċembru 1998, u flimkien ma' l-ispejjeż kollha tal-kawża.

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Antonella Cassar
Dep. Reġ.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----